

Sikkerhedsdatablad

Cellulose fortynder

1. Identifikation af stoffet/materialet og leverandøren

PR-nummer: 50527 Revideret den: 02-06-2003 / JR Erstatter den: 28-05-2002	Leverandør: Borup Kemi I/S Bækgårdsvej 53 4140 Borup på Sjælland Tlf.: 57 56 00 20 Fax: 57 56 00 21
Anvendelse: Opløsningsmiddel. Fortynding af celluloselak og -maling, samt rensning af malergrej. Pletfjerner.	

2. Sammensætning/ oplysning om indholdsstoffer

Einecs nr.	CAS nr.	Stoffer	Klassificering	w/w%	Note
203-550-1	108-10-1	4-Methyl-2-Pentanon	F;R11 Xn;R20 Xi;R36/37 ;R66	10-30	1
203-625-9	108-88-3	Toluen	F;R11 Xn;R20	30-60	1
200-662-2	67-64-1	Acetone	F;R11 Xi;R36 ;R66 ;R67	10-30	1
295-434-2	92045-53-9-B	Naphtha (råolie), hydroafsvovlet let, afaromatiseret (<0.1% benzen)	F;R11 N;R51/53 Xn;R65	5-10	1

1) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynet's liste over organiske opløsningsmidler.
Se punkt 16 for ordlyd af R-sætninger

3. Fareidentifikation

Meget brandfarlig. Farlig ved indånding. Irriterer øjnene. Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.
Yderligere information Kan fremkalde kemisk betinget lungebetændelse ved opkast af produktet. Produktet indeholder et stof, der er giftig for organismer, der lever i vand og kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

4. Førstehjælpsforanstaltninger

Indånding Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Indtagelse Skyl munden grundigt og drik meget vand. Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet så lavt, at der ikke kommer maveindhold i lungerne. Tilkald læge/ambulance.
Hud Fjern forurenede tøj. Vask huden grundigt med vand og sæbe. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øjne Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 5 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser. Søg læge og vis lægen dette sikkerhedsdatablad.
Forbrænding Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus; fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger Forholdsregler ved uheld/forgiftning: Medbring emballage eller produktdatablad til lægen. Lægen kan få råd om behandling fra Giftinformationen på Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60.

5. Brandbekæmpelse

Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden. Dampe kan slås ned med vandtåge. Brug vand eller vandtåge til nedkøling af ikke antændt lager. Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Risiko for fjernantændelse. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.
--

Revideret den: 02-06-2003/JR
Erstatter den: 28-05-2002

Cellulose fortynder

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

Anvend de samme værnemidler som nævnt under punkt 8. Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand. Kontakt myndighederne i forbindelse med forurening af jord og vandmiljø samt ved tilledning til kloak. Spild inddæmmes og opsamles med sand, kattegrus eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere. Se punkt 13 for bortskaffelse. Pas på brandfaren - brug gnistfrit værktøj.

7. Håndtering og opbevaring

Håndtering

Ryging og brug af åben ild forbudt. Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.

Opbevaring

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse I-1, oplagsenhed 1 liter. Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

8. Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

Forholdsregler ved brug

Arbejdet skal foregå under effektiv punktudsugning. Såfremt dette ikke er teknisk muligt skal der anvendes åndedrætsværn som angivet nedenfor. Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller. Træf foranstaltninger imod statisk elektricitet. Benyt gnistfrit værktøj og eksplosions sikret udstyr.

Åndedrætsværn

Produktet indeholder lavtkogende væsker, der absorberes dårligt på kulfiltre, hvorfor kulfiltermaske ikke må anvendes. Friskluftforsynet åndedrætsværn er derfor eneste mulighed, hvis man ikke kan ventilere tilstrækkeligt på arbejdsstedet.

Handsker og beskyttelsestøj

Brug beskyttelseshandsker af typen 4H.

Øjenværn

Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.

Grænseværdier

Indholdsstoffer	Grænseværdi	Anmærkninger
4-methylpentan-2-on	20 ppm 83 mg/m ³	H
Naphtha (råolie), hydroafsvovlet let, afaromatiseret	200 ppm 820 mg/m ³	1
Toluen	25 ppm 94 mg/m ³	H
Acetone	250 ppm 600 mg/m ³	-

De oplyste grænseværdier er i overensstemmelse med Arbejdstilsynets liste over grænseværdier (At-Vejledning C.0.1, oktober 2002, Grænseværdier for stoffer og materialer)

Anmærkninger

H: Betyder at stoffet kan optages gennem huden.
1: grænseværdi for heptan.

Kontrolmetoder

De angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

9. Fysisk/kemiske egenskaber

Udseende: Farveløs væske
Lugt: Opløsningsmiddel

Flammepunkt: <0 °C
Massefylde: 0,819 g/ml

10. Stabilitet og reaktivitet

Produktet er stabilt ved stuetemperatur. Undgå opvarmning. Dampene fra produktet kan danne eksplosive blandinger med luft. Reagerer under varmeudvikling med oxidationsmidler (f.eks. salpetersyre). Opløser fedtbelægninger og angriber pakninger, visse kunststoffer samt materialer af gummi.

11. Toksikologiske oplysninger (sundhedsfarlige egenskaber)

Akut

Indånding

Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse. Symptomerne kan udvikle sig langsomt og være flere timer forsinkede. Der kan forekomme menstruationsforstyrrelser.

Indtagelse

Kan fremkalde kemisk lungebetændelse ved indtagelse og opkastning.

Hudkontakt

Kan optages gennem huden og give samme symptomer som ved indånding. Lang tids påvirkning kan give irritation og evt. betændelse. Affæder og udtørrer huden. Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.

Øjenkontakt

Kan fremkalde irritation af øjet.

Langtidsvirkninger

Risiko for skader på reproduktion

Produktet indeholder toluen, som mistænkes for at være reproduktionsskadelig ved lavt dosisniveau (< 20 mg/kg legemsvægt pr. dag).

Risiko for skader på nervesystem

Langvarig eller gentagen indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet.

12. Miljøoplysninger

Miljøoplysninger for produktet

Produktet indeholder stof, der er giftig for organismer, der lever i vand og kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. Undgå derfor udledning til kloak eller overfladevand.

13. Bortskaffelse

Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere og sendes til den kommunale modtagestation for kemikalieaffald. Hver enkelt affaldsbeholder skal mærkes med kemikalieaffaldsgruppe og affaldsfraktion på både side og top.

Kemikalieaffaldsgruppe : C   Affaldsfraktion: 03.11

EAK-kode: Brugeren skal selv angive EAK-kode ud fra anvendelse og branche.

14. Transportoplysninger

Transporten skal finde sted efter nationale og/eller internationale regler for transport af farligt gods på vej og sø i henhold til ADR og IMDG.

ADR: UN 1263 ; MALINGRELATEREDE PRODUKTER ; 3 ; II

IMDG: UN 1263 ; PAINT RELATED MATERIAL ; 3 ; II

Klassificeringskode: F1 Fareseddel ADR: 3 Farenummer: 33

Flammepunkt: 0°C Fareseddel IMDG: 3 IMDG EmS.: F-E, S-E

Transport efter afsnit 1.1.3.6.3 (den undtagne mængde/frimængde): Faktor: 3. Maksimal samlet mængde per transporterende enhed: 333 kg.

Begrænsede mængder

ADR: Max. 5 l pr. indvendig emballage og max. 20 l pr. kolli. Ved anvendelse af krympe- eller strækfolie er grænsen max. 1 l pr. indvendig emballage og max. 20 l brutto pr. kolli. Samlet max. 20 kg.

IMDG: Max. 5 l pr. indvendig emballage og max. 30 l pr. kolli. Ved anvendelse af krympe- eller strækfolie er grænsen 20 kg brutto pr. kolli.

15. Oplysninger om regulering

Sundhedsskadelig

Meget brandfarlig

Farebetegnelse: Sundhedsskadelig; Meget brandfarlig

Faresymboler: Xn;F

Indeholder

4-methyl-2-pentanone, Acetone, Naphtha (råolie), hydroafsvovlet let, afaromatiseret, Toluene

R-sætninger

Meget brandfarlig. (R11)
Farlig ved indånding. (R20)
Irriterer øjnene. (R36)
Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. (R65)
Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud. (R66)

S-sætninger

Opbevares utilgængeligt for børn. (S2)
Holdes væk fra antændelseskilder - Rygning forbudt. (S16)
Må ikke tømmes i kloak afløb. (S29)
Ved indtagelse undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. (S62)

Anden mærkning

Følbar mærkning.

MAL-kode: 5-3 (1993) Produktet indeholder lavtkogende væsker. Anvendes der åndedrætsværn, skal dette være lufforsynet.

Anvendelsesbegrænsning

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.

Krav om uddannelse

Ingen særlig uddannelse er nødvendig, men et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning.

16. Andre oplysninger

Branche

En detail og industri generelt.

Emballage

½, 1, 2½, 5, 25 og 200 l. Skal forsynes med børnesikret lukning.

Anvendte kilder

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om listen over farlige stoffer nr. 439/2002.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter nr. 329/2002.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om affald nr. 619/2000.

Transportregulativer for ADR/RID 2003 udgave og IMDG 2003 udgave.

Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø nr. 559/2002.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om unges arbejde, 516/1996.

Justitsministeriets bekendtgørelse om brandfarlige væsker, 161/1985.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om fastsættelse af kodenumre 301/1993.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenumerede produkter 302/1993.

Øvrige oplysninger

Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet på baggrund af de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet til Chemtox A/S ved udarbejdelsen (f.eks. datablade og lignende).

Ordlyd af R-sætninger i punkt 2

R11 Meget brandfarlig.

R20 Farlig ved indånding.

R36 Irriterer øjnene.

R36/37 Irriterer øjnene og åndedrætsorganerne.

R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

R65 Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.

R66 Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.

R67 Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.

Ændringer

Punkt 1, 8, 14 og 16.